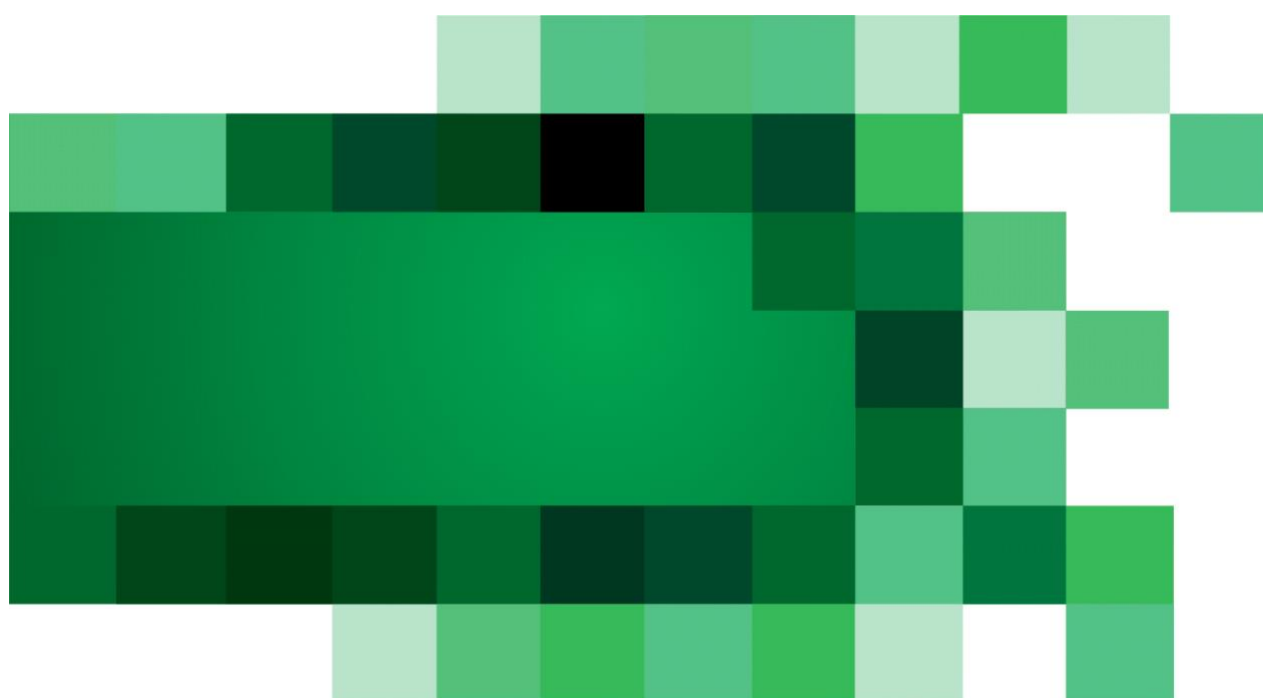

**Diagnoza zjawisk kryzysowych w gminie Brzeźnica na potrzeby
wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji.**

Brzeźnica, marzec 2025 r.

Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi aktualizację diagnozy, na podstawie której wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, dla których celem efektywnego przeciwdziałania zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej opracowano Gminny Program Rewitalizacji Gminy Brzeźnica na lata 2023-2030.

Diagnozę na potrzeby weryfikacji wyznaczonych obszarów: zdegradowanego rewitalizacji powtórzono w 2025r., a to ze względu na zaobserwowane nadmierne na tle całej Gminy Brzeźnica zjawiska kryzysowe w sferze społecznej również w obszarach funkcjonalnych, które poprzednio nie były wskazane jako obszar zdegradowany. Uzupełniono zatem wskaźniki, na podstawie których dokonano jeszcze raz analizy i zaktualizowano metodologię, tak aby efektywniej i w bardziej adekwatny sposób wskazywała obszary, w których na tle całej gminy występują sytuacje kryzysowe w sferze społecznej oraz w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej. Wszystko to celem skierowania efektywniejszego i precyzyjniejszego wsparcia.

Gminny Program Rewitalizacji to wieloletni program działań o charakterze społecznym, gospodarczym, przestrzenno- funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym, zmierzający do wyprowadzenia obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej oraz stworzenia warunków do jego dalszego rozwoju, zgodnie z zaplanowanymi działaniami oraz określonym harmonogramem czasowym. Na potrzeby aktualizacji dokumentu opracowano niniejszą diagnozę, służącą ponownemu wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Brzeźnica. Dokument ten zawiera informacje, na podstawie których wyznaczony został obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Charakterystyka obszaru uwzględnia uwarunkowania społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, środowiskowe i techniczne.

1. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych

Przedmiotową diagnozę przeprowadzono dla gminy Brzeźnica w oparciu o weryfikowalne mierniki, dostosowane do charakteru diagnozowanego obszaru, w ramach prac dotyczących przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji, zwanego dalej GPR, dla gminy Brzeźnica.

W poniższym rozdziale opisano metodologię wyznaczania obszaru zdegradowanego i zdiagnozowano czynniki i zjawiska kryzysowe występujące na obszarze gminy w podziale na poszczególne obszary w aspekcie społecznym, gospodarczym, infrastrukturalnym i środowiskowym.

1.1 Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Zapisy ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (art. 9), definiują obszar zdegradowany jako taki, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Z kolei stan kryzysowy, to stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami z co najmniej jednej z następujących sfer:

- społecznej,
- gospodarczej,
- technicznej,
- przestrzenno-funkcjonalnej,
- środowiskowej.

W Gminie Brzeźnica pogłębionej analizie wskaźnikowej poddano wszystkie wymienione wyżej sfery, dla których zebrano niezbędne dane do określenia występowania i nasilenia zjawisk kryzysowych w podziale na zdefiniowane obszary gminy.

Gminę wiejską Brzeźnica podzielono na 9 obszarów funkcjonalnych. Granice obszarów są zgodne z granicami sołectw istniejących w Gminie, opierają się zatem na powiązaniach funkcjonalnych i przestrzennych.

Ponadto, obszary wyodrębniono przy założeniu, że obejmują one tereny zamieszkałe oraz w oparciu o funkcjonujące podziały urbanistyczne, bazujące na utrwalonych związkach przestrzennych, funkcjonalnych i społeczno-ekonomicznych. Przyjęcie takiej metodologii (demarkacja całego obszaru gminy), pozwoliło wytypować konkretne obszary o szczególnym natężeniu negatywnych zjawisk społecznych. Poniżej (tabela 1) sołectwa, które wchodzą w skład poszczególnych obszarów funkcjonalnych oraz przedstawiono dane dotyczące liczby ludności każdego z nich.

Tabela 1 Obszary funkcjonalne gminy poddane diagnozie

Numer obszaru	Granica administracyjna obszaru	Liczba mieszkańców (stan na koniec 31.12.2023)
1	Brzeźnica	812
2	Chotków	701
3	Jabłonów	574
4	Karczówka	149
5	Marcinów	101
6	Przyłaski	199
7	Stanów	193
8	Wichów	397
9	Wrzesiny	321
SUMA		3447

Źródło: opracowanie własne

Ocena sytuacji kryzysowej w badanych sferach odbyła się poprzez analizę wskaźników ilościowych, gdzie za obszary kwalifikujące się do wsparcia uznano te, dla których wartości wskaźników były gorsze niż wartości referencyjne dla gminy. Przyjęta metodologia została opracowana na podstawie wskazówek zawartych w zapisach ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

W pierwszym etapie określano wartość referencyjną dla danego wskaźnika, na podstawie zebranych danych, w odniesieniu do całej gminy, następnie obliczano wartość danego wskaźnika dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych zlokalizowanych na terenie gminy i porównywano je ze sobą. W wyniku tego porównania, wartościom wskaźników, dotyczących konkretnych obszarów, przypisywano odpowiednie kolory, których intensywność korelowano zgodnie z wartością jego odchylenia względem wartości referencyjnej danego wskaźnika dla całej gminy. Im użyty kolor jest ciemniejszy tym gorszy wynik analizowanego aspektu. Jednocześnie należy zaznaczyć, że w analizie uwzględniono dwa rodzaje wskaźników:

- wskaźniki dla których odchylenie w górę od wartości referencyjnej wskazuje na sytuację kryzysową (wartość wskaźnika jest większa niż wartość referencyjna),
- wskaźniki dla których odchylenie w dół od wartości referencyjnej wskazuje na sytuację kryzysową (wartość wskaźnika jest mniejsza niż wartość referencyjna).

Charakterystyka poszczególnych wskaźników została przedstawiona za pomocą tabeli poniżej.

Tabela 2 Charakterystyka poszczególnych wskaźników

Wskaźniki, dla których odchylenie w górę od wartości referencyjnej wskazuje na sytuację kryzysową (dane w przypadku liczby osób są podawane w przeliczeniu na 100 mieszkańców)	Wskaźniki, dla których odchylenie w dół od wartości referencyjnej wskazuje na sytuację kryzysową (dane w przypadku liczby osób są podawane w przeliczeniu na 100 mieszkańców)
Sfera społeczna	
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os., dane dla płci: ogółem)	Liczba inicjatyw lokalnych, (przez mieszkańców danego obszaru)
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os., dane dla płci: ogółem)	
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin)	
Liczba osób z niepełnosprawnością (liczba os., dane dla płci: ogółem /kobiety)	
Liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy społecznej (osoby w wieku przedprodukcyjnym)	
Liczba seniorów korzystających z pomocy społecznej (osoby w wieku poprodukcyjnym)	
Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie	
Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztuki (bez wykroczeń drogowych)	
Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os., dane dla płci: ogółem /kobiety;))	
Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy) (liczba os., dane dla płci: ogółem /kobiety)	
Sfera gospodarcza	
	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki
	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych
Sfera techniczna	

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brzeźnica na lata 2023 – 2030 – aktualizacja

udział budynków mieszkalnych bez wodociągów (w % - w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych)	
udział budynków mieszkalnych bez dostępu do sieci kanalizacyjnej (w % - w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych)	
udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed r. 1989 (w % - w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych)	
Sfera przestrzenno - funkcjonalna	
Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%)	Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych na 100 mieszkańców
-	-
Sfera środowiskowa	
Udział budynków mieszkalnych o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków mieszkalnych (%)	Udział instalacji OZE w ogóle budynków mieszkalnych (%)
-	-

Źródło: opracowanie własne

Po wyliczeniu wartości wszystkich wskaźników w poszczególnych obszarach funkcjonalnych i nadaniu im odpowiednio koloru wskazującego na stopień odchylenia od wartości referencyjnej dla całej gminy, następowało przyznawanie tzw. „małych” punktów (odpowiednio 3, 2 lub 1) dla trzech obszarów funkcjonalnych, dla których wartość w danym wskaźniku odchyłała się najbardziej negatywnie spośród innych obszarów od wartości referencyjnej (średnia wartość danego wskaźnika dla gminy). Jak wyżej wskazano punktowano tylko do trzech obszarów, wychylających się najbardziej negatywnie. Pozostałe obszary nie były punktowane.

Następnie sumowano liczbę „małych” punktów, przyznanych za występowanie zjawisk negatywnych w całej badanej sferze w danym obszarze zgodnie z opisem powyżej i według tej gradacji uporządkowywano obszary od tych wykazujących największe natężenie zjawisk kryzysowych do tych wykazujących najmniejsze natężenie zjawisk wskazujących na sytuację kryzysową.

W celu umożliwienia rzetelnego porównywania wyników poszczególnych obszarów dla poszczególnych sfer i uniknięcia błędu uzależniającego wyniki od ilości przyjętych wskaźników ponownie każdemu obszarowi przyznano tzw. „duże” punkty, tym razem od 9 do 1 zgodnie z liczbą wcześniej zdobytych „małych” punktów (od największej do najmniejszej). Przy czym każdemu z obszarów, któremu przyznano taką samą ilość „małych” punktów przyznawano również taką samą liczbę „dużych” punktów. Kolejnym obszarom, którym przyznano mniejszą liczbę „małych punktów” przyznawano taką liczbę dużych punktów, która odpowiadała miejscu zajętemu w rankingu. Zatem jeśli przykładowo najgorszy wynik (największa liczba punktów „małych”) odnotowano w dwóch obszarach, obu przyznawano po 9 dużych punktów, jednakże kolejny obszar otrzymał 7 dużych punktów. Obszar, który w danej sferze nie otrzymał żadnego małego punktu nie dostawał też żadnego dużego punktu. Sposób nadawania punktacji za zdiagnozowane negatywne zjawiska w danym obszarze funkcjonalnym przedstawiono, dla lepszego zobrazowania, za pomocą wzorów w tabeli poniżej, a wyniki tych działań zaprezentowano w tabelach w rozdziałach poniżej.

Tabela 3 Sposób nadawania punktacji „małej” i „dużej”

Etap analizy	wzór	Wyjaśnienie
punkty „małe” (PM)	$PM = X_1 + X_2 + X_3 + \dots + X_z$	PM – liczba punktów „małych” X – liczba przyznanych punktów małych w poszczególnych wskaźnikach Z – liczba wskaźników, w których przyznano punkty małe w danym obszarze funkcjonalnym
punkty „duże” (PD)	$PD = Y$	PD – liczba punktów „dużych” Y – jest to lokata jaką dany obszar uzyskał w rankingu liczby zdiagnozowanych negatywnych zjawisk, na podstawie przyznanych Małych Punktów. Jeśli 2, 3 lub więcej obszarów uzyskało ten sam wynik mają taką samą lokatę, tym samym taką samą liczbę dużych punktów w ramach poszczególnych sfer. Duże punkty wylicza się odrębnie dla każdej ze sfer.

Źródło: opracowanie własne

Kolejnym działaniem było przyznanie każdej ze sfer wagi, która miała oddawać istotę analizowanych problemów w kontekście aktualnej definicji rewitalizacji. Najważniejszym elementem przy wyznaczaniu obszarów kryzysowych był człowiek i problemy społeczne. Drugie miejsce w kwestii wagi problemów zajęły uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne. Kwestie gospodarcze, techniczne i środowiskowe plasowały się na dalszych miejscach-zgodnie z przyjętymi wagami, odzwierciedlających wagę problemów w każdej ze sfer i ich wpływ na jakość życia i występowanie problemów społecznych.

Stąd przyjęto następujący podział wag:

- Sfera społeczna – 0,4
- Sfera gospodarcza – 0,2,
- Sfera techniczna – 0,2
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna – 0,3
- Sfera środowiskowa – 0,1.

Po przyznaniu każdemu z obszarów funkcjonalnych odpowiedniej liczby punktów „małych” i „dużych”, w podziale na poszczególne sfery oraz przyznaniu tym sferom odpowiednich wag, obliczano dla każdego obszaru funkcjonalnego w każdej z badanych sfer punkty „końcowe”, zgodnie ze wzorami:

1) *wzór na liczbę punktów „końcowych” danego obszaru funkcjonalnego w sferze społecznej:*

$$PKs = PDs * 0,4$$

gdzie:

PKs – liczba punktów „końcowych” przyznanych obszarowi w sferze społecznej,
PDs – liczba punktów „dużych” przyznanych obszarowi w sferze społecznej,
0,4 – waga przypisana sferze społecznej,

- 2) wzór na liczbę punktów „końcowych” danego obszaru funkcjonalnego w sferze gospodarczej:

$$PKg = PDg * 0,2$$

gdzie:

PKg - liczba punktów „końcowych” przyznanych obszarowi w sferze gospodarczej,

PDg – liczba punktów „dużych” przyznanych obszarowi w sferze gospodarczej,

0,2 – waga przypisana sferze gospodarczej,

- 3) wzór na liczbę punktów „końcowych” danego obszaru funkcjonalnego w sferze technicznej:

$$PKt = PDt * 0,2$$

gdzie:

PKt – liczba punktów „końcowych” przyznanych obszarowi w sferze technicznej,

PDt – liczba punktów „dużych” przyznanych obszarowi w sferze technicznej,

0,2 – waga przypisana sferze technicznej,

- 4) wzór na liczbę punktów „końcowych” danego obszaru funkcjonalnego w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

$$PKpf = PDpf * 0,3$$

gdzie:

PKpf – liczba punktów „końcowych” przyznanych obszarowi w sferze przestrzenno-funkcjonalnej,

PDpf – liczba punktów „dużych” przyznanych obszarowi w sferze przestrzenno-funkcjonalnej,

0,3 – waga przypisana sferze technicznej,

- 5) wzór na liczbę punktów „końcowych” danego obszaru funkcjonalnego w środowiskowej:

$$PKś = PDś * 0,1$$

gdzie:

PKś – liczba punktów „końcowych” przyznanych obszarowi w sferze środowiskowej,

PDś– liczba punktów „dużych” przyznanych obszarowi w sferze środowiskowej,

0,1 – waga przypisana sferze technicznej.

Następnie, w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego gminy Brzeźnica, sumowano uzyskane przez poszczególne obszary funkcjonalne punkty „końcowe” z pięciu sfer, tym samym otrzymując dla nich wartość punktów „ostatecznych” według następującego wzoru:

6) wzór na liczbę punktów „ostatecznych” danego obszaru funkcjonalnego:

$$PO = PKs + PKg + PKt + PKpf + PKś,$$

gdzie:

PO – liczba punktów „ostatecznych” przyznanych obszarowi,

PKs, PKg, PKt, PKpf, PKś – liczba punktów „końcowych” przyznanych obszarowi odpowiednio w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej.

Wyniki opisanych powyżej działań przedstawiono w stosownej tabeli z kolejnym rozdziale.

Ostatnim etapem identyfikacji sytuacji kryzysowej na terenie gminy było obliczenie wartości średniej punktów „ostatecznych” i ustalenie na podstawie uzyskanego wyniku tzw. „wskaźnika granicznego”, którego przekroczenie przez dany obszar, wskazywać miał na jego degradację. Obliczenie wartości średniej punktów „ostatecznych” dla wszystkich obszarów funkcjonalnych nastąpiło na podstawie przedstawionego poniżej wzoru.

7) wzór na średnią wartość punktów „ostatecznych”:

$$Wśr = (PO_1 + PO_2 + PO_3 + PO_4 + PO_5 + PO_6 + PO_7 + PO_8) : 9,$$

gdzie:

PO_{1,2,3...9} - liczba punktów „ostatecznych” danego obszaru funkcjonalnego,

9 – liczba badanych obszarów funkcjonalnych.

Wynik powyższego działania oraz przyjętą, na jego podstawie, wartość „wskaźnika granicznego” przedstawiono w tabeli nr 26., gdzie przedstawiono wyniki ww. diagnozy.

Podsumowując, dopiero tak wyliczone wartości pozwalają rzetelnie wskazać obszary, w których występuje szczególne nagromadzenie negatywnych zjawisk, w szczególności społecznych, świadczących o poziomie degradacji danego obszaru pod każdym z analizowanych względów.

Przyjęty w badaniu katalog wskaźników, dających możliwość przeprowadzenia analizy porównawczej obszarów, został dostosowany do specyfiki społeczności zamieszkującej gminę oraz skonsultowany z pracownikami Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Powiatowego Urzędu Pracy, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwa Powiatowego i in. Podstawowym

zadaniem było zebranie danych zagregowanych dla poszczególnych obszarów i ich odpowiednia interpretacja.

1.2 Czynniki i zjawiska kryzysowe występujące na obszarze gminy w podziale na poszczególne obszary w aspekcie społecznym.

Najważniejszą sferę jaką poddano analizie jest sfera społeczna, dla której w oparciu o dane pozyskane z różnych źródeł przeanalizowano zjawiska mogące świadczyć o sytuacji kryzysowej występującej wśród lokalnej społeczności w określonych obszarze funkcjonalnym. Poniżej wyniki analizy w tej sferze.

Kryteria delimitacji obszarów zdegradowanych, w analizowanej w tym rozdziale sferze społecznej, przedstawiono poniżej w formie grafu. Ponadto, dla każdego z kryteriów określono katalog wskaźników charakteryzujących dany parametr i zaprezentowano je w tabeli nr 6.

Rysunek 1 Sfera społeczna – kryteria delimitacji

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4 Katalog wskaźników i ich źródła dla poszczególnych kryteriów

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika
Poziom obciążenia demograficznego	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os., dane dla płci: ogółem)	Dane własne
Poziom aktywności społecznej	Liczba inicjatyw lokalnych, (przez mieszkańców danego obszaru)	Dane własne
poziom ubóstwa	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os., dane dla płci: ogółem)	OPS
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin)	OPS
Poziom zagrożenia wykluczeniem	Liczba osób z niepełnosprawnością (liczba os., dane dla płci: ogółem /kobiety)	OPS
	Liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy społecznej (osoby w wieku przedprodukcyjnym)	OPS

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brzeźnica na lata 2023 – 2030 – aktualizacja

	Liczba seniorów korzystających z pomocy społecznej (osoby w wieku poprodukcyjnym)	OPS
	Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie	OPS
Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń)	Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztuki (bez wykroczeń drogowych)	Lokalny Posterunek Policji
Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (<i>liczba os., dane dla płci: ogółem /kobiety;</i>)	Powiatowy Urząd Pracy
	Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy) (<i>liczba os., dane dla płci: ogółem /kobiety</i>)	Powiatowy Urząd Pracy

Źródło: opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono zebrane dane dla poszczególnych wskaźników, specyficznych dla badanej sfery społecznej.

Tabela 5 Wartości danych do wyliczenia wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera społeczna

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość referencyjna dla całej gminy	Obszary								
				1	2	3	4	5	6	7	8	9
Poziom obciążenia demograficznego	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os.)	Dane własne	686	123	156	121	33	18	50	38	83	64
Poziom aktywności społecznej	Liczba inicjatyw lokalnych, (przez mieszkańców danego obszaru)	Dane własne	17	3	3	2	2	0	2	1	2	2
poziom ubóstwa	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (<i>liczba os.</i>)	OPS	140	34	55	10	4	5	4	9	5	14
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin)	OPS	40	10	16	3	1	1	1	3	1	4
Poziom zagrożenia wykluczeniem	Liczba osób z niepełnosprawnością (liczba os.)	OPS	241	57	49	40	10	7	14	14	28	22

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brzeźnica na lata 2023 – 2030 – aktualizacja

	Liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy społecznej (osoby w wieku przedprodukcyjnym)	OPS	125	30	48	10	4	3	1	8	7	14
	Liczba seniorów korzystających z pomocy społecznej (osoby w wieku poprodukcyjnym)	OPS	15	4	5	0	0	2	2	1	0	1
	Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie	OPS	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń)	Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztuki (bez wykroczeń drogowych)	Lokalny Posterunek Policji	42	12	14	8	1	1	1	0	0	5
Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os.)	Powiatowy Urząd Pracy	62	17	24	4	0	3	4	4	2	4
	Liczba zarejestrowanych osób długotrwałe bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy) (liczba os.)	Powiatowy Urząd Pracy	13	4	5	1	0	0	1	1	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z OPS, Urzędu Gminy, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Powiatowej Policji, GUS.

1.3 Czynniki i zjawiska kryzysowe występujące na obszarze gminy w podziale na poszczególne obszary w aspekcie gospodarczym.

Wysoki poziom życia mieszkańców gminy w dużej mierze zależy od rozwoju przedsiębiorstw zlokalizowanych na jej terenie. Prowadzone działalności produkcyjne i usługowe w dużym stopniu wpływają na wzrost zatrudnienia w gminie (a tym samym ograniczenie poziomu bezrobocia), a także wysokość dochodów gminy – część podatku dochodowego od osób prawnych CIT (19%) trafia jako subwencja do budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto duża aktywność gospodarcza wskazuje na zdrową tkankę społeczną, przejawiająca inicjatywę, co prowadzi do poprawy jakości życia i poziomu rozwoju społecznego.

Na poniższym grafie przedstawiono kryteria delimitacji obszarów zdegradowanych w analizowanej w tym podrozdziale sferze gospodarczej. Ponadto, dla każdego z kryteriów określono katalog wskaźników charakteryzujących dany parametr i zaprezentowano je w tabeli nr 6.

Rysunek 2 Sfera gospodarcza – kryteria delimitacji

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 6 Katalog wskaźników i ich źródła dla poszczególnych kryteriów

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika
Poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki (ogółem/100 mieszkańców)	CEDiG
	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych (ogółem/100 mieszkańców)	CEDiG

Źródło: Opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono zebrane dane dla poszczególnych wskaźników specyficznych dla badanej sfery gospodarczej. Na ich podstawie określono czynniki i zjawiska kryzysowe występujące w sferze gospodarczej na poszczególnych obszarach.

Tabela 7 Wartości danych do wyliczenia wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera gospodarcza

Kryterium	Wskaźnik	Źródło	Wartość dla całej gminy	Obszary								
				1	2	3	4	5	6	7	8	9

Poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki	CEiDG	141	40	29	21	7	3	6	8	12	15
	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych	CEiDG	12	3	3	1	0	1	1	0	2	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych uzyskanych z CEiDG i Powiatowego Urzędu Pracy.

1.4 Czynniki i zjawiska kryzysowe występujące na obszarze gminy w podziale na poszczególne obszary w aspekcie technicznym.

Kryterium delimitacji obszarów zdegradowanych w analizowanej, w tym podrozdziale, sferze technicznej przedstawiono w formie grafu poniżej. Ponadto, dla wybranego kryterium wskazującego na problemy w sferze technicznej określono katalog wskaźników charakteryzujących dany parametr i zaprezentowano go w tabeli 8.

Rysunek 3 Sfera techniczna

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 8 Dane i ich źródła dla poszczególnych kryteriów

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika
-----------	----------	------------------

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brzeźnica na lata 2023 – 2030 – aktualizacja

Szczególnie zniszczone otoczenie	Udział budynków mieszkalnych bez wodociągów w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na danym obszarze (w %)	Opracowanie własne; Dane Urzędu Gminy
	Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie budynków na danym obszarze (w %)	Opracowanie własne; Dane Urzędu Gminy
	Udział budynków wybudowanych przed r. 1989 w liczbie budynków ogółem (%)	Opracowanie własne; Dane Urzędu Gminy

Źródło: Opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono zebrane dane dla poszczególnych wskaźników specyficznych dla badanej sfery technicznej.

Tabela 9 Wartości wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera techniczna.

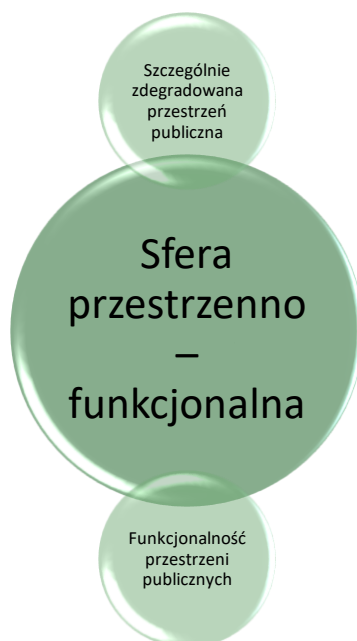
Kryterium	Wskaźnik	Źródło danych	Wartość dla całej gminy	Obszary								
				1	2	3	4	5	6	7	8	9
Szczególnie zniszczone otoczenie	Liczba budynków mieszkalnych bez wodociągów (w sztukach)	Dane własne	16	0	0	0	0	6	10	0	0	0
	Liczba budynków mieszkalnych bez dostępu do sieci kanalizacyjnej (w sztukach)	Dane własne	850	177	128	148	36	32	77	70	111	71
	Liczba budynków mieszkalnych ogólnie	GUS / dane własne	890	186	158	148	36	32	77	70	111	72
	liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed r. 1989	Dane własne	549	117	114	81	20	23	45	46	68	35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych własnych Urzędu Gminy, wizji lokalnej oraz GUS.

1.5 Czynniki i zjawiska kryzysowe występujące na obszarze gminy w podziale na poszczególne obszary w aspekcie przestrzenno-funkcyjnym.

Kryterium delimitacji obszarów zdegradowanych w analizowanej w tym podrozdziale, sferze przestrzenno-funkcyjnej przedstawiono w formie grafu poniżej. Ponadto, dla wybranego kryterium wskazującego na problemy w sferze przestrzenno-funkcyjnej określono katalog wskaźników charakteryzujących dany parametr i zaprezentowano go w tabeli 11.

Rysunek 4. Sfera przestrzenno-funkcyjna

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10. Dane i ich źródła dla poszczególnych kryteriów.

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika
Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna	Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%)	Dane własne - uzyskane podczas wizji lokalnej
Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych na 100 mieszkańców	Dane własne - uzyskane podczas wizji lokalnej

Źródło: Opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono zebrane dane dla poszczególnych wskaźników specyficznych dla badanej sfery przestrzenno-funkcjonalnej.

Tabela 11. Wartości wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera przestrzenno-funkcjonalna.

Kryterium	Wskaźnik	Dane	Wartość dla całej gminy	Obszary								
				1	2	3	4	5	6	7	8	9
Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna	Ogólna liczba podwórek (w sztukach)	Dane własne	890	186	158	148	36	32	77	70	111	72
	liczba zaniedbanych podwórek (w sztukach)	Dane własne	572	99	119	105	25	21	41	50	67	45
Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Liczba obiektów kulturalnosportowych (sztuka)	Dane własne	15	3	2	2	1	1	1	1	3	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych własnych Urzędu Gminy i wizji lokalnej.

1.6 Czynniki i zjawiska kryzysowe występujące na obszarze gminy w podziale na poszczególne obszary w aspekcie środowiskowym.

Kryterium delimitacji obszarów zdegradowanych w analizowanej, w tym podrozdziale, sferze środowiskowej przedstawiono w formie grafu poniżej. Ponadto, dla wybranego kryterium wskazującego na problemy w sferze środowiskowej określono katalog wskaźników charakteryzujących dany parametr i zaprezentowano go w tabeli 13.

Rysunek 5. Sfera środowiskowa.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 12. Dane i ich źródła dla poszczególnych kryteriów.

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika
Jakość powietrza	Udział budynków o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków (%)	Wizja lokalna na podst. danych Urzędu Gminy
	Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%)	Wizja lokalna na podst. danych Urzędu Gminy

Źródło: Opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono zebrane dane dla poszczególnych wskaźników specyficznych dla badanej sfery środowiskowej.

Tabela 13. Wartości wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera środowiskowa.

Kryterium	Wskaźnik	Źródło danych	Wartość dla całej gminy	Obszary								
				1	2	3	4	5	6	7	8	9
Jakość powietrza	Liczba budynków mieszkalnych o niskiej termoizolacyjności (w sztukach)	Dane własne	686	147	131	111	26	26	59	56	80	50
	liczba instalacji OZE w budynkach mieszkalnych (w sztukach)	Dane własne	204	39	27	37	10	6	18	14	31	22

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Gminy i wizji lokalnej.

2. Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w oparciu o ogólnie weryfikowalne mierniki.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 (j.t. Dz. U. z 2024 r. poz. 278), zwanej dalej ustawą, rewitalizacja stanowi proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Obszar zdegradowany, o którym mowa powyżej, to przestrzeń, w której koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze i przestrzenne oraz problemy, które wpływają na pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Obszar rewitalizacji, w myśl ustawy, obejmuje całość lub część obszaru zdegradowanego cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego zamierza się przeprowadzić rewitalizację. Nie może on obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% jej mieszkańców.

Delimitacji przestrzennej obszarów wymagających interwencji na potrzeby GPR **dla gminy Brzeźnica** dokonano na podstawie wieloczynnikowej analizy ilościowej. W wyniku tego wyznaczono obszar zdegradowany, z niego natomiast wyłoniono obszar rewitalizacji. Identyfikacji występujących na terenie gminy problemów, czynników i zjawisk kryzysowych dokonano w odniesieniu do wspomnianych wcześniej sfer. Efektem prezentowanej diagnozy jest wskazanie obszaru o największej kumulacji zjawisk kryzysowych. Analizę poszczególnych obszarów oparto na zestawie wskaźników pozwalających na obiektywne określenie stopnia zróżnicowania rozwoju społeczno-gospodarczego poszczególnych obszarów funkcjonalnych.

2.1. Określenie obszarów zdegradowanych

Przedstawiona w poprzednim rozdziale metodologia prowadzonej analizy wskaźnikowej pozwala określić takie przestrzenie funkcjonalne, które aktualnie są najbardziej zdegradowane. Zaniechanie podejmowania działań zaradczych na tych obszarach spowoduje ich dalszą dewastację

oraz stałe obniżanie poziomu życia zamieszkujących je osób. W każdej z weryfikowanych sfer, poszczególne obszary zostały zaprezentowane pod kątem natężenia skali zjawisk kryzysowych występujących na danym terenie, badanych na podstawie danych liczbowych uzyskanych dla danego wskaźnika.

2.1.1 Wartości poszczególnych wskaźników dla danych obszarów funkcjonalnych objętych analizą w wybranych sferach.

Sfera społeczna

Tabela 14 Wartości poszczególnych wskaźników w sferze społecznej

Kryterium	Wskaźnik	Wartość referencyjna dla całej gminy	Obszary								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
Poziom ubóstwa	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os./100 mieszkańców)	4,06	4,19	7,85	1,74	2,68	4,95	2,01	4,66	1,26	4,36
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin/100 mieszkańców)	1,16	1,23	2,28	0,52	0,67	0,99	0,50	1,55	0,25	1,25
Poziom obciążenia demograficznego	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os./100 mieszkańców)	19,90	15,15	22,25	21,08	22,15	17,82	25,13	19,69	20,91	19,94
Poziom aktywności społecznej	Liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych przez mieszkańców danego obszaru/100 mieszkańców	0,49	0,37	0,43	0,35	1,34	0,00	1,01	0,52	0,50	0,62
Poziom zagrożenia wykluczeniem	Liczba osób z niepełnosprawnością (liczba os./100 mieszkańców)	6,99	7,02	6,99	6,97	6,71	6,93	7,04	7,25	7,05	6,85
	Liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy społecznej (osoby w wieku przedprodukcyjnym) (ogółem/100 mieszkańców)	3,63	3,69	6,85	1,74	2,68	2,97	0,50	4,15	1,76	4,36

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brzeźnica na lata 2023 – 2030 – aktualizacja

Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń)	Liczba seniorów korzystających z pomocy społecznej (osoby w wieku poprodukcyjnym) (ogółem/100 mieszkańców)	0,44	0,49	0,71	0,00	0,00	1,98	1,01	0,52	0,00	0,31
	Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie (ogółem/100 mieszkańców)	0,03	0,00	0,00	0,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztuki (bez wykroczeń drogowych) /100 mieszkańców	1,22	1,48	2,00	1,39	0,67	0,99	0,50	0,00	0,00	1,56
Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os./100 mieszkańców)	1,80	2,09	3,42	0,70	0,00	2,97	2,01	2,07	0,50	1,25
	Liczba zarejestrowanych osób długotrwanie bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy) (liczba os./100 mieszkańców)	0,38	0,49	0,71	0,17	0,00	0,00	0,50	0,52	0,00	0,31

Źródło: Opracowanie własne

W sferze społecznej za obszar kryzysowy uznano te tereny, które wykazały kumulację negatywnych zjawisk wykorzystanych w badaniu wskaźników. Wskaźniki badano dla następujących kryteriów: Poziom ubóstwa, Poziom obciążenia demograficznego, Poziom aktywności społecznej, Poziom zagrożenia wykluczeniem społecznym, Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń), Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia. Zdecydowanie najgorsza sytuacja występuje w obszarze nr 2, w którym 6 na 11 badanych wskaźników przyjmuje najmniej korzystne wartości liczbowe w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszarem zdegradowanym o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze społecznej są Obszary funkcjonalne nr 2, 5 i 7.

Sfera gospodarcza

Tabela 15 Wartości poszczególnych wskaźników w sferze gospodarczej

Kryterium	Wskaźnik	Wartość dla całej gminy	Obszary								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
Poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (ogółem/100 mieszkańców)	4,09	4,93	4,14	3,66	4,70	2,97	3,0151	4,15	3,0227	4,7
	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych (ogółem/100 mieszkańców)	0,35	0,37	0,43	0,17	0,00	0,99	0,50	0,00	0,50	0,31

Źródło: Opracowanie własne

W sferze gospodarczej analizowano wskaźniki odwołujące się do poziomu rozwoju gospodarczego na danym terenie: liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem oraz liczbę nowopowstałych podmiotów gospodarczych, tzn. powstałych w ostatnim roku 2024. Trzy z analizowanych obszarów w tej sferze uznano za tereny zdegradowane pod względem gospodarczym, ze względu na zdiagnozowaną mniejszą aktywność mieszkańców niż dla całej gminy.

Odnotowano w tej sferze wartości gorsze (mniejsze) od wartości referencyjnej odnotowano w następujących obszarach funkcjonalnych: nr 4, 5, 6 i 7.

Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszarem zdegradowanym o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej są obszary funkcjonalne nr 4, 5 i 7.

Sfera techniczna

Tabela 16 Wartości poszczególnych wskaźników w sferze technicznej

Kryterium	Wskaźnik	Wartość dla całej gminy	Obszary								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
Szczególnie zniszczone otoczenie	Udział budynków mieszkalnych bez wodociągów w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na danym obszarze (w %)	1,80%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	18,75%	12,99%	0,00%	0,00%	0,00%

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brzeźnica na lata 2023 – 2030 – aktualizacja

Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie budynków na danym obszarze (w %)	95,51%	95,16 %	81,01 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	98,61 %
Udział budynków wybudowanych przed r. 1989 w liczbie budynków ogółem (%)	61,69%	62,90 %	72,15 %	54,73%	55,56%	71,88%	58,44%	65,71%	61,26%		48,61 %

Źródło: Opracowanie własne

Analiza sfery technicznej oparta była na ocenie poziomu zasobu mieszkaniowego. Pod uwagę brano udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989r. na danym obszarze gminy. Badania wykazały, że mimo wartości historycznej, jaka czasem występuje w przypadku starszych obiektów, budynki wybudowane przed 1989 rokiem cechują się większym zużyciem niż budynki nowsze.

W zakresie analizy technicznej analizie poddano również poziom zwodociągowania gminy oraz skanalizowania. Gmina Brzeźnica dysponuje dobrze rozwiniętą siecią wodociągową, natomiast sieć kanalizacyjna występuje w postaci szczątkowej - nie występuje w ponad połowie badanych obszarów funkcjonalnych. Przeprowadzona analiza wykazała zatem rozbieżności w tej kwestii pomiędzy poszczególnymi analizowanymi obszarami.

Za obszary kryzysowe w tej sferze tak jak poprzednio uznano te obszary, dla których, łączna wartość wskaźników przyjmuje wartość najniższą, wskazującą na występowanie sytuacji kryzysowej w tej sferze, uwzględniając iż muszą to być wartości niższe lub odpowiednio wyższe od wartości referencyjnych dla Gminy. Są to obszary:

- Obszar nr 5,
- Obszar nr 6,
- Obszar nr 7,

Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszarem zdegradowanym o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze technicznej są obszary funkcjonalne nr 5, 6 i 7.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Tabela 17. Wartości poszczególnych wskaźników w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Kryterium	Wskaźnik	Wartość dla całej gminy	Obszary								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna	Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%)	64,27%	53,23 %	75,32 %	70,95 %	69,44 %	65,63 %	53,25 %	71,43 %	60,36 %	62,50 %
Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych na 100 mieszkańców	0,44	0,37	0,29	0,35	0,67	0,99	0,50	0,52	0,76	0,31

Źródło: Opracowanie własne

Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej oparta była na ocenie skali kryzysu dotyczącego dwóch wskaźników, tj.: szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna weryfikowana udziałem zaniedbanych podwórek w ilości podwórek ogółem oraz funkcjonalność przestrzeni publicznych (liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych na 100 mieszkańców). Za obszar kryzysowy uznano takie, które przyjmują najniższe wartości obydwu kryteriów. Są to:

- Obszar nr 2 i 5.

W przypadku tej sfery mamy do czynienia ze zróżnicowaniem poziomu zagospodarowania przestrzenno-funkcjonalnego poszczególnych obszarów. W najtrudniejszej sytuacji znajdują się właśnie obszary funkcjonalne nr 2 i 5.

Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszarem zdegradowanym o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnym jest obszar nr 2 i 5.

Sfera środowiskowa

Tabela 18. Wartości poszczególnych wskaźników w sferze środowiskowej.

Kryterium	Wskaźnik	Wartość dla całej gminy	Obszary								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brzeźnica na lata 2023 – 2030 – aktualizacja

Jakość powietrza	Udział budynków mieszkalnych o niskiej termoizolacyjności i w ogóle budynków mieszkalnych (%)	77,08%	79,03 %	82,91 %	75,00 %	72,22 %	81,25 %	76,62 %	80,00 %	72,07 %	69,44 %
	Udział instalacji OZE w ogóle budynków mieszkalnych (%)	22,92%	20,97 %	17,09 %	25,00 %	27,78 %	18,75 %	23,38 %	20,00 %	27,93 %	30,56 %

Źródło: Opracowanie własne

W sferze środowiskowej przyjęto kryteria bezpośrednio związane z czynnikami wpływającymi niekorzystnie na środowisko przyrodnicze badanych obszarów: badano głównie wskaźniki związane z jakością powietrza. Wybrano wskaźniki: udział budynków mieszkalnych o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków mieszkalnych (%) oraz udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%).

Uznanie danego terenu za obszar kryzysowy następowało w przypadku, gdy na badanym obszarze co najmniej dwa wskaźniki prezentowały najmniej korzystne wyniki. Taką sytuację odnotowano w następujących lokalizacjach:

- obszar nr 2
- Obszar nr 5,
- Obszar nr 7.

Obszar nr 1 pomimo tego, że sytuacja w tej sferze jest słabsza w obu wskaźnikach niż wartość referencyjna, jednakże ze względu na to iż wartości te są dopiero w obu przypadkach 4 w kolejności, jeśli chodzi o najmniej korzystne wartości, nie uznano tego obszaru za obszar zdegradowany w tej sferze.

Analizowanie sfery opierało się na badaniach przeprowadzonych w roku 2024, co miało miejsce podczas wizji lokalnych. Należy zwrócić uwagę na ogólnie dobry stan środowiska naturalnego w gminie Brzeźnica: pięć z dziewięciu obszarów funkcjonalnych nie wykazały wartości niższych niż preferencyjne dla obu wskaźników w sferze środowiskowej.

Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszary zdegradowane o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej to trzy z pięciu obszarów miejskich: nr 2, 5 i 7.

2.1.2 Sposób przyznawania punktów „małych” i „dużych” w odniesieniu do poszczególnych obszarów funkcjonalnych dla sfery społecznej, gospodarczej i technicznej, zgodnie z opisem metodologii.

Sfera społeczna

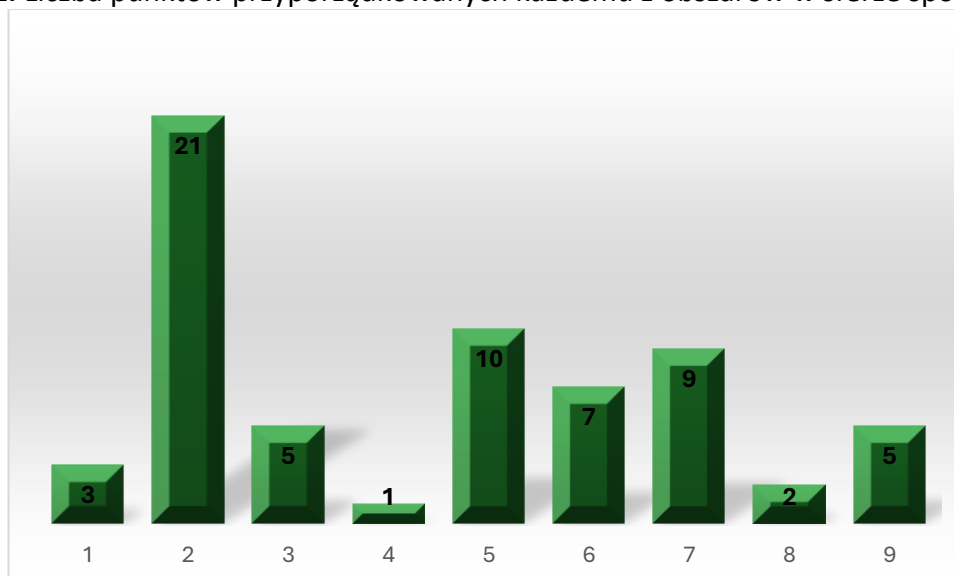
Tabela 19 Liczba punktów „małych” i „dużych” przyznanych obszarom, które wykazywały najniższe wartości wskaźników w sferze społecznej (punktowane są trzy najbliższe obszary funkcjonalne w zakresie każdego wskaźnika).

Kryterium	Wskaźnik	Obszary								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Poziom ubóstwa	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os./100 mieszkańców)		3			2		1		
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin/100 mieszkańców)		3					2		1
Poziom obciążenia demograficznego	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os./100 mieszkańców)		2		1		3			
Poziom aktywności społecznej	Liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych przez mieszkańców danego obszaru/100 mieszkańców	1		2		3				
Poziom zagrożenia wykluczeniem	Liczba osób z niepełnosprawnością (liczba os./100 mieszkańców)						1	3	2	
	Liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy społecznej (osoby w wieku przedprodukcyjnym) (ogółem/100 mieszkańców)		3					1		2
	Liczba seniorów korzystających z pomocy społecznej (osoby w wieku poprodukcyjnym) (ogółem/100 mieszkańców)		1			3	2			

Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń)	Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie (ogółem/100 mieszkańców)			3						
	Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztuki (bez wykroczeń drogowych) /100 mieszkańców	1	3							2
	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os./100 mieszkańców)	1	3			2				
Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia	Liczba zarejestrowanych osób długotrwanie bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy) (liczba os./100 mieszkańców)		3				1	2		
Suma punktów małych		3	21	5	1	10	7	9	2	5
Punkty duże (punkty za pozycję)		3	9	5	1	8	6	7	2	5

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 1. Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze społecznej.

Źródło: Opracowanie własne

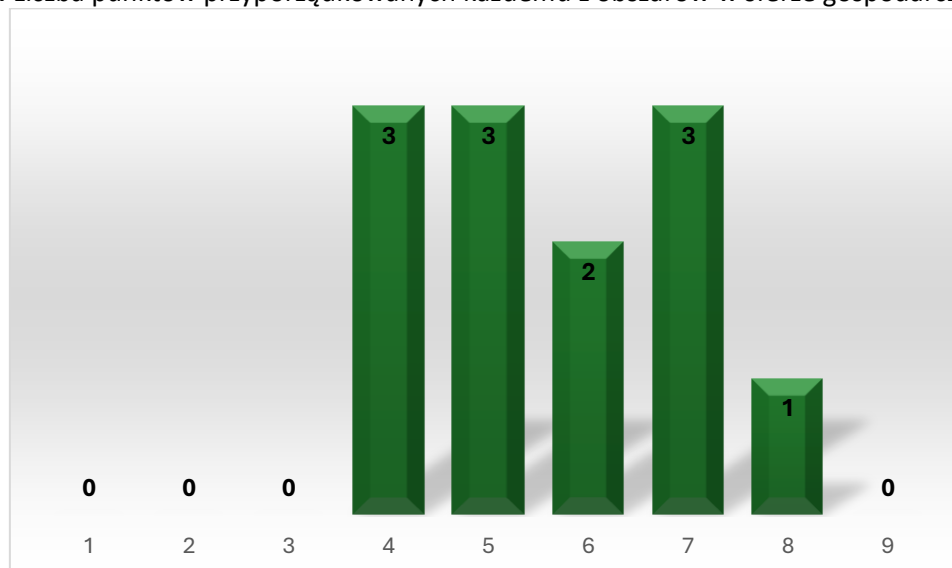
Sfera gospodarcza

Tabela 20 Liczba punktów „małych” i „dużych” przyznanych obszarom, które wykazywały najniższe wartości wskaźników w sferze gospodarczej (punktowane są trzy najniższe obszary funkcjonalne w zakresie każdego wskaźnika).

Kryterium	Wskaźnik	Obszary								
		1	2	3	4	5	6	7	8	8
Poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki (ogółem/100 mieszkańców)									
	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych (ogółem/100 mieszkańców)									
Suma punktów małych		0	0	0	3	3	2	3	1	0
Punkty duże (punkty za pozycję)		0	0	0	9	9	6	9	5	0

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 2. Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze gospodarczej.

Źródło: Opracowanie własne

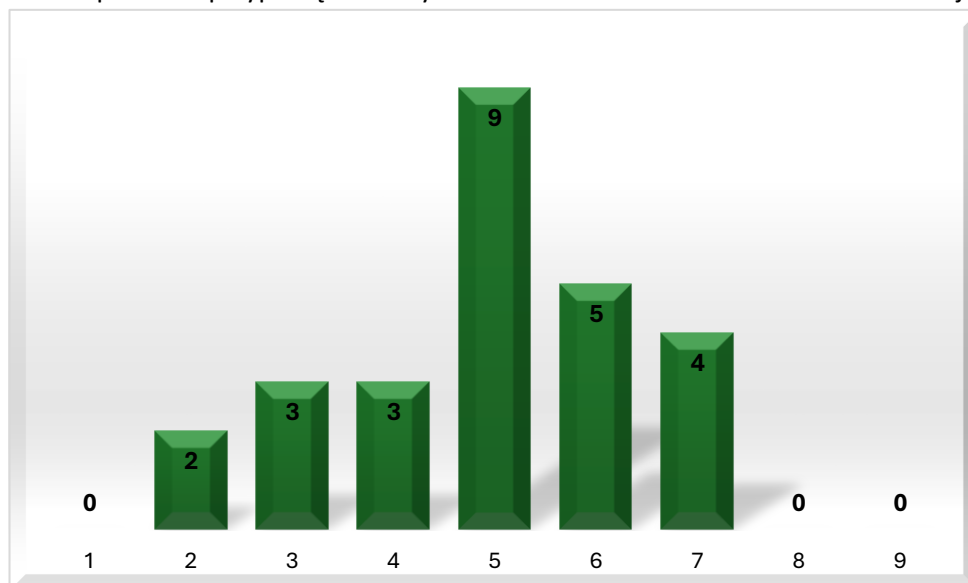
Sfera techniczna

Tabela 21 Liczba punktów „małych” i „dużych” przyznanych obszarom, które wykazywały najniższe wartości wskaźników w sferze technicznej (punktowane są trzy najniższe obszary funkcjonalne w zakresie każdego wskaźnika).

Kryterium	Wskaźnik	Obszary								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Szczególnie zniszczone otoczenie	Udział budynków mieszkalnych bez wodociągów w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych na danym obszarze (w %)						3	2		
	Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie budynków na danym obszarze (w %)			3	3	3	3	3		
	Udział budynków wybudowanych przed r. 1989 w liczbie budynków ogółem (%)		2				3		1	
Suma punktów małych		0	2	3	3	9	5	4	0	0
Punkty duże (punkty za pozycję)		0	4	6	6	9	8	7	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 3. Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze technicznej.

Źródło: Opracowanie własne

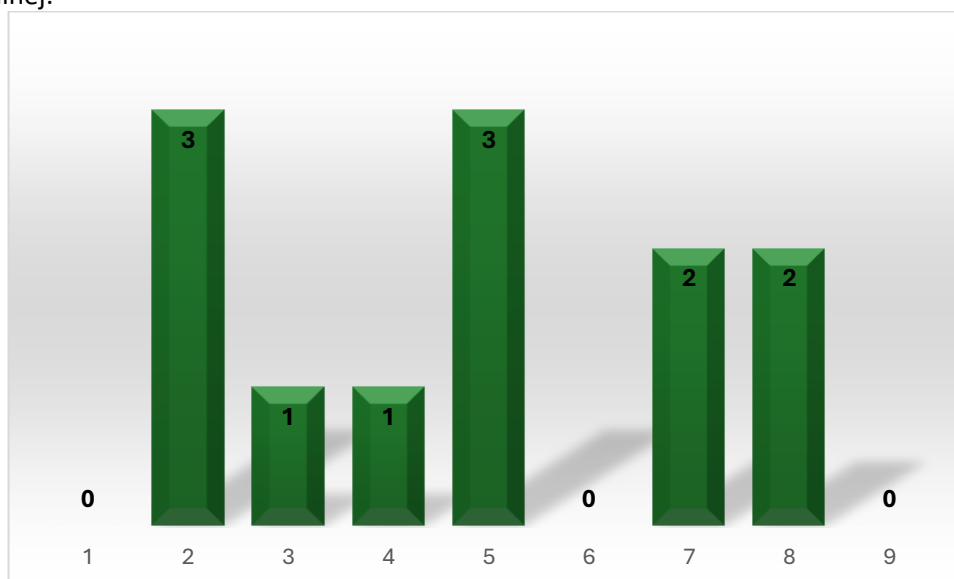
Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Tabela 22. Liczba punktów „małych” i „dużych” przyznanych obszarom, które wykazywały najniższe wartości wskaźników w sferze przestrzenno-funkcjonalnej (punktowane są trzy najniższe obszary funkcjonalne w zakresie każdego wskaźnika).

Kryterium	Wskaźnik	Obszary								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna	Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%)		3	1				2		
Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych na 100 mieszkańców				1	3			2	
Suma punktów małych		0	3	1	1	3	0	2	2	0
Punkty duże (punkty za pozycję)		0	9	5	5	9	0	7	7	0

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 4. Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Źródło: Opracowanie własne

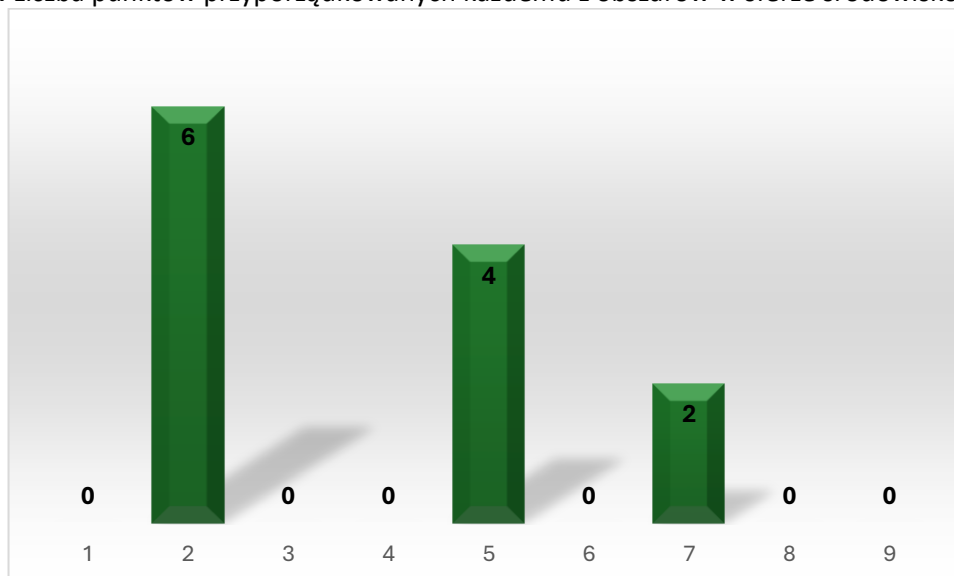
Sfera środowiskowa

Tabela 23. Liczba punktów „małych” i „dużych” przyznanych obszarom, które wykazywały najniższe wartości wskaźników w sferze środowiskowej (punktowane są trzy najniższe obszary funkcjonalne w zakresie każdego wskaźnika).

Kryterium	Wskaźnik	Obszary								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Jakość powietrza	Udział budynków mieszkalnych o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków mieszkalnych (%)		3			2		1		
	Udział instalacji OZE w ogóle budynków mieszkalnych (%)		3			2		1		
Suma punktów małych		0	6	0	0	4	0	2	0	0
Punkty duże (punkty za pozycję)		0	9	0	0	8	0	7	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 5. Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze środowiskowej.

Źródło: Opracowanie własne

2.1.3 Obliczenia końcowe – punkty „końcowe” i „ostateczne”, „wskaźnik graniczny”.

Tabela 24 Liczba punktów „końcowych” przyznana danemu obszarowi funkcjonalnemu w odniesieniu do analizowanych sfer i liczba punktów „ostatecznych”.

	Obszary								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sfera społeczna	1,2	3,6	2	0,4	3,2	2,4	2,8	0,8	2
Sfera gospodarcza	0	0	0	1,8	1,8	1,2	1,8	1	0
Sfera techniczna	0	0,8	1,2	1,2	1,8	1,6	1,4	0	0
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	0	2,7	1,5	1,5	2,7	0	2,1	2,1	0

Sfera środowiskowa	0	0,9	0	0	0,8	0	0,7	0	0
	1,20	8,00	4,70	4,90	10,30	5,20	8,80	3,90	2,00

Źródło: Opracowanie własne

Po obliczeniu punktów „ostatecznych”, zgodnie z opisaną na początku metodologią, obliczono ich wartość średnią w celu ustalenia progu nazwanego „wskaźnikiem granicznym”, którego przekroczenie przez dany obszar wskazuje na jego degradację.

Wynik opisanego powyższej działania oraz przyjętą, na jego podstawie, wartość „wskaźnika granicznego” przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 25 Obliczenie wskaźnika granicznego służącego wyznaczeniu obszarów zdegradowanych

Średnia wartość punktów „ostatecznych” dla wszystkich obszarów funkcjonalnych (Wśr)	5,44
Wskaźnik graniczny (130 % wartości średniej)	7,077777778

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 6. Wskaźnik graniczny.

Źródło: Opracowanie własne

Bezsprzecznie należy przyjąć, że przekroczenie tak przyjętego poziomu świadczy o wyraźnej potrzebie pilnej interwencji i podjęciu działań zaradczych zapobiegających degradacji, których skutki w najbliższym czasie mogą stać się nieodwracalne.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brzeźnica na lata 2023 – 2030 – aktualizacja

Obszarem zdegradowanym w związku z powyższą analizą są następujące obszary:

Obszar I: Chotków

Obszar V: Marcinów

Obszar VII: Stanów

Wskazany obszar zdegradowany, pokrywa się z granicami obszaru rewitalizacji, tj. obszar, na którym bezpośrednio będą realizowane działania rewitalizacyjne:

Obszar I: Chotków

Obszar V: Marcinów

Obszar VII: Stanów

Tak wyznaczone obszary: zdegradowany i rewitalizacji Gminy Brzeźnica charakteryzują się następującymi wielkościami w odniesieniu do całej Gminy:

	Obszar zdegradowany: Obszar I Obszar V Obszar VII	Obszar rewitalizacji: Obszar I Obszar V Obszar VII	Gmina	Uwagi
Powierzchnia (ha)	513,4	513,4	12 223	-
Ludność	995	995	3447	-
Obszar zdegradowany w stosunku do powierzchni całej Gminy (%)	4,20%			-
Obszar rewitalizacji w stosunku do powierzchni całej Gminy (%)	4,20%			Limit ustawowy: 20%
Liczba ludności - obszar zdegradowany w stosunku do powierzchni całej Gminy (%)	28,87%			-
Liczba ludności - obszar rewitalizacji w stosunku do ludności całej Gminy (%)	28,87%			Limit ustawowy: 30%